

GOVOR ZAGREBAČKOGA NADBISKUPA DRAŽENA KUTLEŠE
PRIJENOS ZEMNIH OSTATAKA MONS. JURJA DOBRILE
Poreč, Eufrazijeva bazilika, 17. siječnja 2026.

Draga braćo i sestre u Kristu,
preuzvišeni biskupe Ivane, braćo biskupi, braćo svećenici, redovnici i redovnice,
dragi uzvanici i gosti!

Na završetku ovoga euharistijskog slavlja, u času koji ispunja tišina zahvalnosti i duboka svečanost njegova povijesnoga značenja, dopušteno mi je, u ime biskupa Hrvatske biskupske konferencije, uputiti vam ovu završnu riječ. Njome želim u duhu zahvalnosti povezati prošlost i sadašnjost, ali i ukazati na svjetlo koje ovaj događaj baca na našu budućnost.

Okupio nas je događaj posebne duhovne važnosti. Prijenos zemnih ostataka biskupa Jurja Dobrile iz Trsta u Poreč nije samo povratak tijela na mjesto vječnoga počivališta u domovini, nego je povratak svjedočanstva, savjesti i poruke. To je povratak pastira među svoj narod i naroda vlastitim korijenima.

Život i djelo mons. Jurja Dobrile mogu se sabrati u jednoj njegovoj rečenici koja je postala gotovo geslo: „Ruke Istri, srce Bogu.“

Ta kratka uzrečica nosi u sebi cijelu jednu teologiju, jednu posebnu antropologiju i jednu viziju Crkve. Ona nije puka krilatica, nego program života. Ona u životu biskupa Dobrile ujedinjuje ono što se i u njegovo vrijeme, a i danas najčešće želi razdvojiti: vjernost Bogu i odgovornost za domovinu, kontemplaciju i djelovanje, molitvu i društvenu zauzetost.

„Ruke Istri“, znači biti prisutan, dati svoje vrijeme, snagu, um i sposobnosti konkretnom čovjeku i konkretnom prostoru. Dobrila je znao da se ljubav ne dokazuje riječima, nego djelima, rukama i radom. Njegove su ruke bile ruke biskupa koji se saginjao nad siromašnima, ruke učitelja koji je otvarao škole, ruke pastira koji blagoslivlja i poučava znajući da narod bez jezika, bez kulture i bez obrazovanja postaje lak plijen povijesnih previranja.

U Istri njegova vremena mnogi su živjeli na rubu, bez prava, bez mogućnosti biranja, bez glasa. Upravo zato Dobrila nije mogao ostati zatvoren u sakristiji. Njegove ruke bile su u službi naroda. Služio je po tiskanim knjigama, po darovanim stipendijama, po obrani prava onih koji se sami nisu mogli obraniti. On je shvatio da Crkva ne može biti ravnodušna prema nepravdi jer bi tada izdala Evanđelje.

No, njegove ruke, koliko god bile zauzete radom, nikada nisu bile lišene nadnaravnih milosti. Drugi dio njegove poruke, „Srce Bogu“, upućivao je na Božju snagu koju je crpio iz predanosti srca.

To je temelj svega. Dobrila nije bio društveni aktivist bez duhovnoga središta. Njegovo djelovanje nije proizlazilo iz ideologije, nego iz molitve koja je odgajala njegovu savjest. Bila je to savjest pastira koji je znao razlikovati bitno od prolaznoga, pravedno o nepravdnoga i koji nikada nije pristao šutjeti ondje gdje je istina tražila glas. Njegovo srce bilo je ukorijenjeno u Bogu, u Evanđelju, u svijesti da se prava snaga Crkve ne rađa iz moći, nego iz svetosti.

Srce okrenuto Bogu čuvalo ga je od mržnje, od osvetoljubivosti, od zatvorenosti. U složenim i često bolnim povijesnim okolnostima znao je da se identitet ne brani isključivanjem, nego istinom; da narod nema koristi podizanjem protiv drugih, nego odgajanjem vlastite savjesti. Zato je njegova borba bila dostojanstvena, ustrajna i duboko kršćanska.

U toj sintezi ruku koje služe domovini i srca koje pripada Bogu očituje se katolička cjelovitost njegova lika. Dobrila je živio ono što će kasnije Crkva snažno naglasiti, da se vjera mora utjeloviti u kulturi, u društvu, u povijesti, ali da se pritom nikada ne smije izgubiti iz vida konačni cilj, a to je zajedništvo s Bogom.

Danas, kada se njegovi zemni ostaci polažu u ovu baziliku, u Istru, ova poruka ponovno progovara novom snagom. Ona nas pita kakve su naše ruke danas. Jesu li otvorene za služenje ili zatvorene u sebičnost? I kome pripada naše srce, Bogu ili prolaznim interesima?

Ovaj prijenos posmrtnih ostataka biskupa Dobrile nije samo čin pijeteta prema prošlosti, nego znak da se Istra, u krilu domovine, ponovno okuplja oko svoje duhovne baštine. Ovo je poziv sadašnjosti jer je Crkva u Istri i u Hrvatskoj i danas pozvana živjeti Dobrilinu ravnotežu blizine narodu i vjernosti Bogu; biti osjetljiva na društvene rane, ali vidati ih dubinom duhovne snage; biti glas savjesti, a ne oruđe podjela.

U ime biskupa Hrvatske biskupske konferencije želim izraziti zahvalnost svima koji su omogućili ovaj povijesni čin. No, još više želim zahvaliti istarskom vjerničkom puku koji je kroz naraštaje znao čuvati vjeru, jezik i dostojanstvo, često u teškim okolnostima. Dobrila se danas vraća narodu koji ga je razumio i koji u njegovu liku prepoznaje vlastitu povijest.

I dopustite mi da na kraju pokušam oblikovati poruku koju bi nam biskup Juraj Dobrila uputio ili bi se barem s njome složio. Vjerujem da bi rekao: „Ne bojte se dati svoje ruke ovoj zemlji, ali srce nikada ne odvajajte od Boga. Ne bojte se biti vjerni svome identitetu, ali neka ta vjernost uvijek bude prožeta evanđeoskom ljubavlju. Čuvajte vjeru jer bez Boga srce se isprazni. Čuvajte narod jer bez ljubavi prema čovjeku vjera postaje nijema. Budite ljudi molitve i ljudi odgovornosti, ljudi Crkve i ljudi svoga vremena.“

Neka poruka biskupa Dobrile ne bude uklesana samo u kamen koji vrijeme troši, nego neka bude upisana u srca koja pamte. Neka ostane trajna baština ovoga blagog, ali ponosnog puka i blagoslovljeni pečat ovoga dana.

Hvala lijepa na pozornosti!